

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC MIKOŁAJA REJA I DWOREK (MPZP 65)

Zlecniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 8 sierpnia 2022 r., 6 września 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	9
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	9
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	9
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	9
2.4 WODY PODZIEMNE	10
2.5 KLIMAT	11
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	11
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	11
2.6.2 GLEBY	12
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	12
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	12
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	
R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	13
2.10 KRAJOBRAZ	13
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	14
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	14
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004	
R. O OCHRONIE PRZYRODY	15
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	16
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	16
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	17
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	17
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	17
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY.....	17
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	17

5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	18
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	
R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	18
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	18
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	19
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	19
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	19
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	19
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	20
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	20
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	21
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	21
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	21
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	21
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	22
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	23
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	24
11. LITERATURA	28
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	29

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2022 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla dwóch obszarów położonych w dzielnicy Śródmieście: 1 – rejon Osiedla Dworek, 2 – teren pomiędzy Rynkiem a Placem Wolności, obszary te nie są ze sobą wzajemnie powiązane. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r. ze zm;
- Uchwała Nr 590/XLIII/2009 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 września 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla terenów Śródmieścia - obowiązujący na terenie nr 1 i 2 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Uchwała Nr 833/XLIX/2022 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej sześć obszarów w rejonie ulic Osiedle Krakusa, Św. Józefa, Smolnej, Karola Miarki, Żorskiej, Pogodnej (MPZP 54-30) - obowiązujący na części terenu nr 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Uchwała Nr 606/XL/2013 Rady Miasta Rybnika z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów - obowiązujący na części terenu nr 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w lipcu 2022 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnęte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto dwa obszary położone w centralnej części miasta Rybnik, w dzielnicy Śródmieście. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 705/ZLIII/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonach ulic Mikołaja Reja i Dworek (MPZP 65). Celem zmiany planu było dostosowanie zapisów mpzp do stanu faktycznego (m.in. wysokość bloków na Osiedlu Dworek), korekta nieprzekraczalnych linii

zabudowy oraz korekta układu drogowego (głównie wycofanie się z przebiegu dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdnych). Na obu terenach obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2009 r. uchwalony dla całego Śródmieścia. Dodatkowo na terenie nr 1 na dwóch niewielkich fragmentach obowiązują mpzp z lat 2013 i 2022. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MW-U - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- KDL – teren drogi publicznej klasy drogi lokalnej,
- KDD – tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej,
- KDW – teren drogi wewnętrznej.

W przypadku terenu nr 1 w stosunku do mpzp z 2009 r. zmieniono znaczną część terenów MW,U na tereny stricte MW. Tereny istniejących usług w części zachodniej i wschodniej (przy ul. Św. Józefa i ul. Dworek) wskazano jako tereny U i MU. Zrezygnowano ze wskazania istniejących dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdnych w centralnej części osiedla (w mpzp z 2009 r. były to drogi KDW i KDX). Na terenie objętym mpzp znajduje się szereg terenów zieleni urządzonej oraz teren boiska i placu zabawa. Elementy te nie były wykazywane zarówno w obowiązujących na tym terenie mpzp, jak i w obecnie sporządzanym projekcie mpzp, istnieje więc możliwość zmiany ich zagospodarowania np. poprzez zabudowę. Zieleni będzie tu chroniona tylko przez współczynnik powierzchni biologicznie czynnej wynoszący 15%.

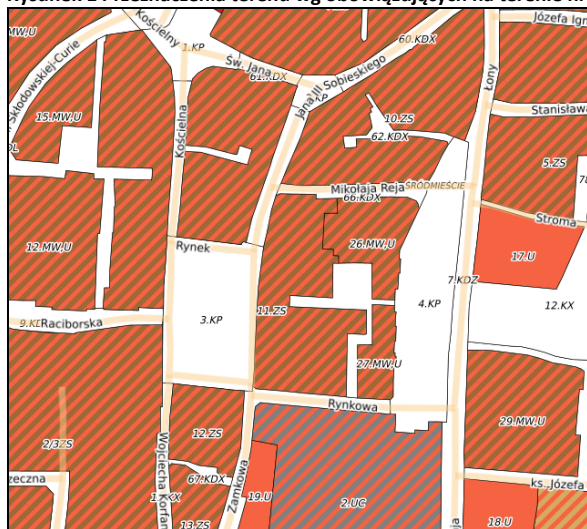
W przypadku terenu nr 2 w mpzp z 2009 r. pojawiał się teren ZS – tereny zabudowy usługowej, usługowo-mieszanej i mieszkaniowej tworzące historyczny układ urbanistyczny miasta, który został zmieniony na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług. Ul. M. Reja oraz ul. Rynkowa zostały zmienione z ciągów pieszo-jezdnych KDX na ulice KDD. Znajdujący się w części centralnej teren KDX zmieniono na teren MW-U, w rzeczywistości istnieje tu jednak droga stanowiąca połączenie Rynku i Placu Wolności.

Na obu terenach części obszarów obecnie niezabudowanych np. parkingów, placów, ale także i zieleni urządzonej (głównie teren nr 1) będą mogły zostać przekształcone na tereny o charakterze zabudowy wielorodzinnej, usługowej bądź mieszanej, jednak w pierwszej kolejności należy zauważyć, że podobne przeznaczenia były wskazywane już w obowiązującym mpzp, a jednocześnie zabudowa wielorodzinna i usługowa jest immanentnym elementem zabudowy śródmiejskiej i jako taka zwykle nie powoduje znaczących oddziaływań. Niekorzystnym zjawiskiem może być likwidacja istniejących na terenie nr 1 terenów zieleni urządzonej, w mniejszym stopniu proces może ten mieć również miejsce na terenie nr 2 (tu znajduje się tylko jeden niewielki trawnik z żywopłotem).

Na analizowanych terenach nie występują zjawiska powodziowe, ani osuwiskowe, brak jest tu również obszarów i terenów górniczych oraz małoobszarowych form ochrony przyrody. Zabytki zostały uwzględnione w projekcie mpzp. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane zmianom (tereny już zurbanizowane, brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Niekorzystnym zjawiskiem może być likwidacja istniejących terenów zieleni urządzonej na obu obszarach, a stanowią one istotny element łagodzący topoklimat miejski. Tereny zieleni nie były uwzględnione również w obowiązujących mpzp.

Rysunek 1 Przeznaczenia terenu wg obowiązujących na terenie nr 1 mpzp (wg RSIP Rybnik)

Rysunek 2 Przeznaczenia terenu wg obowiązujących na terenie nr 2 mpzp (wg RSIP Rybnik)

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Oba analizowane obszary położone są w centralnej części miasta Rybnik, w dzielnicy Śródmieście. Teren nr 1 obejmuje część Osiedla Dworek, granicę wschodnią stanowi ul. Dworek, granicę południową ul. Raciborska, granicę zachodnią ul. Św. Józefa, granicę północną ulica bez nazwy o charakterze drogi osiedlowej łącząca ul. Dworek i ul. Św. Józefa (w części wschodniej bez możliwości przejazdu, przejście tylko schodami). Powierzchnia tego terenu wynosi ok. 6,5 ha.

Teren nr 2 położony jest pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności. Granicę zachodnią stanowi Rynek i ul. Jana III Sobieskiego, granicę południową ul. Rynkowa, granicę wschodnią Plac Wolności, granica północna przebiega zaś po północnej stronie budynków usytuowanych wzdłuż ul. M. Reja. Powierzchnia terenu nr 2 wynosi ok. 1,4 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie są to łowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich **Cn1**. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu tworzone przez iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**, a także iły i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**.² Bezpośrednio w rejonie gdzie znajduje się oba analizowane tereny w podłożu występuje płyta warstw kędzierzyńskich **Ns**.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik³ w podłożu obu terenów występują piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych nierozdzielonych 2,5 – 20,0 m n.p. rzeki $p_z^f Q_{p4}^{Bt}$. Ze względu na istniejącą na obu terenach od lat intensywną zabudowę powierzchniowa budowa geologiczna została znacząco przekształcona.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Na obu analizowanych terenach brak jest jakichkolwiek cieków, nawet w postaci najmniejszych rowów melioracyjnych, brak jest tu również wód stojących.

Zagrożenie powodziowe

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

³ Sarnacka Z., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

Na obu analizowanych obszarach, ani w ich pobliżu nie przepływają cieki, które mogłyby stwarzać jakiegokolwiek zagrożenia powodziowe, w tym nie występują tu obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na obu analizowanych obszarach nie występują ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych na obu analizowanych obszarach brak jest jakichkolwiek cieków, które stanowiłby JCWP, całość obu terenów znajduje się w zlewni JCWP PLRW60006115636 Potok z Kamienia.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ oba analizowane obszary położone są w Regionie Przedkarpackim XXII, w podregionie Przedkarpacko-Śląskim XXII7. W tym regionie główny poziom użytkowy stanowią utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik na obu analizowanych terenach występuje użytkowy poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych związanych z rzeką Rudą, Nacyną i jej dopływami.⁵

Czwartorzędowe piętro wodonośne budują piaski i żwiry wypełniające dolinę Rudy, Nacyny i dolinki ich dopływów. Poziom wodonośny jest przepływowy, odkryty lub częściowo odkryty, a ruch wody odbywa się w ośrodku porowym. Własności hydrogeologiczne kompleksu żwirowo-piaszczystego są korzystne do gromadzenia i przewodzenia wody. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 10 – 20 m. Mapa Hydrogeologiczna Polski wydziela na terenie nr 1 jednostkę hydrogeologiczną 4abQII, zaś na terenie nr 2 jednostkę hydrogeologiczną 1aQIII. Na terenie nr 1 wydajność potencjalna studni wierconej wynosi 10 – 30 m³/h. Stopień zagrożenia wód jest wysoki, a izolacji brak lub izolacja słaba. Na terenie nr 2 wydajność potencjalna studni wierconej wynosi 50 – 70 m³/h. Stopień zagrożenia wód jest bardzo wysoki, a izolacji brak.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oba analizowane tereny znajdują się w zasięgu Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Zbiornik Rybnik. Zbiornik ten dawniej nazywany był zbiornikiem głównym, obecnie,

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

po przeprowadzeniu dokumentacji został zakwalifikowany jako zbiornik lokalny. Oba analizowane tereny znajdują się w granicach proponowanej strefy ochronnej tego zbiornika.⁶

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych oba analizowane obszary znajdują się w JCWPd nr PLGW6000144.

Ujęcia wód podziemnych

Na obu analizowanych obszarach nie znajdują się ujęcia wód podziemnych, ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Oba analizowane obszary leżą we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia –2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Oba tereny są bardzo mocno przekształcone wieloletnimi procesami urbanizacyjnymi i niemal całkowicie zatarło się tu naturalne ukształtowanie terenu. Znajduje się tu szereg powierzchni zabudowanych, a także utwardzonych parkingami, placami, chodnikami itp. Teren nr 1 jest nachylony w kierunku wschodnim do doliny rzeki Nacyny, ale w wielu przypadkach nie jest to widoczne w terenie, ze względu na istniejącą zabudowę. Jedynie w rejonie ul. Raciborskiej spadek jest wyraźny i widoczny. Powierzchnia terenu nr 2 jest niemal całkowicie płaska.

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na obu analizowanych obszarach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

⁶ Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – RYBNIK, PIG, Warszawa, marzec 2015 r.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na obu analizowanych obszarach nie występują gleby o charakterze rolniczym, w ewidencji gruntów wskazywano tu głównie tereny B – tereny mieszkaniowe, Bi – inne tereny zabudowane oraz drogi dr co jest zgodne ze stanem rzeczywistym.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu terenu nr 1 występują udokumentowane złoża węgla kamiennego „Paruszowiec” (ID Midas 359), „Jejkowice” (ID Midas 9525) oraz „Rymer” (ID Midas 362), zaś w podłożu terenu nr 2 złoża „Paruszowiec” (ID Midas 359), „Jejkowice” (ID Midas 9525) oraz „Chwałowice 1” (ID Midas 17956). W podłożu obu analizowanych terenów nie wyznaczono tu obszarów i terenów górniczych.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Teren nr 1 obejmuje część Osiedla Dworek i jako taki jest w całości przekształcony i zabudowany, znajduje się w centralnej części miasta. Wzdłuż ul. Raciborskiej znajduje się ciąg zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W części centralnej, północnej i południowo-wschodniej znajduje się właściwa część osiedla mieszkaniowego Dworek, składa się ona z dziesięciu punktowców liczących zwykle 10 pięter. Pomiedzy punktowcami pozostało kilka budynków jednorodzinnych, w których często prowadzona jest drobna działalność łącząca obie funkcje (np. dentysta, księgowość, sklep komputerowy). W części północno zachodniej znajduje się nieco większy kompleks usługowy złożony z czterech budynków, gdzie funkcjonuje sklep, apteka, krawiec, sklep wod-kan itp. W części południowo-zachodniej znajduje się Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Rybniku. W otoczeniu poszczególnych punktowców znajdują się strefy zieleni urządzonej, które stanowią istotny element osiedla i zostały dobrze zakomponowane (przynajmniej w otoczeniu punktowców oraz wzdłuż ciągów pieszo-jezdnych). Duża ilość niewielkich skwerów, zadrzewień, trawników i innych tego typu obiektów zieleni urządzonej sprawia dobre wrażenie, przynajmniej w okresie wegetacyjnym. Gorzej kwestia ta wygląda poza terenem pierwotnego osiedla Dworek, gdzie zieleni nie jest zbyt wiele. Roślinność budująca zielenią urządzonej nie posiada dużej wartości przyrodniczej, ale jak to już wspomniano posiada dużą wartość krajobrazową. Z drzew dominują tu wierzby, topole, klony, lipy i kasztanowce. Godne wymienienia jest kilka drzew: dwie lipy o większych rozmiarach rosnące w okolicy adresu ul. Dworek 11 (działka 991/139), szpaler kasztanowców rosnący przy drodze osiedlowej pomiędzy adresem ul. Dworek 13 i ul. Dworek 17 oraz szpaler lip wzdłuż ul. Dworek (na wschód od budynków ul. Dworek 19 i 21). Kasztanowce i lipy są młode wiekiem, ale stanowią istotny element upiększający krajobraz tej części osiedla oraz maskujący teren parkingów i zabudowy.

Teren nr 2 położony jest w centralnej części miasta, w strefie o charakterze śródmiejskim pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności. Budynki od strony frontowej wzdłuż Placu Wolności, ul. Rynkowej, Rynku i północnej stronie ul. M. Reja mają charakter pierzei. W południowej części ul. M. Reja znajduje się luka w zabudowie, która bardzo niekorzystnie wpływa na postrzeganie krajobrazu tej części miasta (wgląd na chaotyczną północną część wnętrza obszaru). Zieleni urządzonej na tym terenie jest niewiele, znajduje się tu tylko kilka

trawników otoczonych żywopłotem w części południowej oraz kilka drzew ozdobnych wzdłuż pasażu przebiegającego pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności.

Na całym analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie stwierdzono występowania stanowisk gatunków roślin chronionych, ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, natomiast na obu terenach występują fragmenty zieleni urządzonej, choć pozbawione znaczącej wartości przyrodniczej, to jednak pełniące ważną funkcję krajobrazową i łagodzącą miejski topoklimat.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na obu analizowanych obszarach nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych.

Analizowane tereny znajdują się poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków. W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁷ nie wskazywano na analizowanych terenach występowania korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, dla ptaków, jak również korytarza spójności. Nie wyznaczono na analizowanych terenach także korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.⁸ Analizowane tereny nie pełnią funkcji lokalnych korytarzy ekologicznych, gdyż położone są pośród terenów zabudowanych i o charakterze miejskim.

2.10 KRAJOBRAZ

Opis krajobrazu obu terenów ściśle wiąże się z opisem przyrody ożywionej, w tym przypadku reprezentowanej przez zieleń urządzoną. Na terenie nr 1 dominuje krajobraz osiedli zabudowy wielorodzinnej w typie wielkiej płyty, jednak w rejonie ul. Raciborskiej i gdzieś wzdłuż ul. Św. Józefa bardziej widoczny jest krajobraz zabudowy miejskiej jednorodzinnej. Generalnie krajobraz jest tu niejednorodny, gdyż pomiędzy bardziej zorganizowanym i przemyślanym krajobrazem Osiedla Dworek pozostały tereny zabudowy jednorodzinnej, a także kilka terenów niezabudowanych nieużytków, co w efekcie sprawia wrażenie pewnej chaotyczności i braku jednolitej formy, która powinna charakteryzować zwarty jednak teren osiedla zabudowy wielorodzinnej. Wydaje się, że pierwotny plan osiedla nie został tu nigdy kompleksowo zrealizowany i powstała tylko część pierwotnego zamysłu. Pozytywnym elementem krajobrazu jest tu liczna zieleń urządzonej, która w okresie wegetacyjnym maskuje liczne negatywne elementy krajobrazu, jak tereny kilku niezabudowanych (czy częściowo zabudowanych) działek, banery i reklamy (np. wręcz pstrokaty od reklam budynków usługowy przy ul. Dworek, duże banery na budynkach przy Raciborskiej) czy zła kondycja niektórych budynków.

⁷ Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego;

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

Teren nr 2 cechuje się krajobrazem stricte śródmiejskim generalnie o dobrej kondycji, choć tu decydować będą istotne niuanse jak np. kondycja poszczególnych kamienic, wszechobecność banerów i reklam, ale także i wzajemne nawiązania architektoniczne (albo ich brak). Temat kształtowania zabudowy centrum miasta znacząco wykracza poza ramy prognozy oddziaływania na środowisko i niewątpliwie wymaga szerszego potraktowania, być może np. przy pracach nad dokumentem parku kulturowego dla terenu Śródmieścia. Niewątpliwie jednak stan krajobrazu tej części miasta może być bardzo różnie postrzegany i oceniany. Z jednej strony pozytywne jest istnienie pierzei (za wyjątkiem luki przy ul. M. Reja), z drugiej jednak strony poszczególne budynki znacząco różnią się tu od siebie zarówno stylem, jak i wysokością, kształtem dachu, kolorystyką. Ten skrajny eklektyzm wydaje się niezamierzony i może stanowić podstawę do dalszej dyskusji. Generalnie jednak brak tu obiektów, które znacząco źle wpływałyby na krajobraz jak np. ruiny kamienic czy nieużytkowane działki o charakterze ruderalnym (często widoczne w centrach innych miast). Jedynym tego typu miejscem jest luka w zabudowie po południowej stronie ul. M. Reja, gdzie widoczny jest plac o nawierzchni częściowo szutrowej i częściowo złożonej z betonowych płyt wykorzystywany głównie jako parking. Widoczne są tu również elewacje tylne i zaplecza budynków, które charakteryzują się złą kondycją, zaśmieceniem oraz całkowitym chaosem przestrzennym. W przeciwieństwie do tego terenu, który jest mocno widoczny z ul. M. Reja pozostała część wnętrza terenu (część centralna i południowa) jest schludna, budynki wyremontowane, a nawierzchnia brukowa lub z kostki, znajduje się tu również niewielki trawnik i żywopłot, a jeden z budynków ładnie porastają pnącza. Pozytywnym elementem krajobraz jest też pasaż pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności z drzewami ozdobnymi, ławkami, stojakami na rowery oraz schludnie urządzonej lokalami usługowymi.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze nr 1, wzdłuż ul. Raciborskiej znajdują się cztery budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na terenie nr 2 większość budynków położonych przy Rynku, przy ul. Rynkowej i ul. M. Reja również ujęta jest w GEZ. Dodatkowo jeden budynek (u. Rynek 7) jest ujęty w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego. Całość terenu nr 2 objęta jest również ochroną w ramach strefy ochrony konserwatorskiej.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanych obszarach obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2009 roku oraz dwa niewielkie plany z lat 2013 i 2022 (patrz rozdział 1.4), w których to planach ustalono możliwość zurbanizowania całych analizowanych obszarów w zasadzie w dość podobny sposób jak w obecnie procedowanym projekcie mpzp. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny te mogłyby zostać przekształcone w sposób bardzo podobny do przewidzianego projektem planu, tym bardziej, że zabudowa mieszkaniowa i usługowa już na dużej części terenu istnieje. Bez zmiany mpzp stan środowiska na tych obszarach nie uległby zmianie, gdyż tereny te są już od lat zabudowane i funkcjonują jako tereny o charakterze głównie mieszkaniowym lub usługowym. Istniejące

tereny zieleni urządzonej mogłyby zostać zabudowane na obu terenach (podobnie jak ma to miejsce w projekcie mpzp), gdyż nie były wykazywane w mpzp z lat poprzednich.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu małoobszarowe formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tych obszarów czy ich części ochroną. Brak jest tu również informacji o innych problemach ochrony środowiska.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, gdyż brak jest tu jakichkolwiek wód. Ewentualna realizacja nowych obiektów o charakterze zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanych obszarów oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu przewiduje:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;

w zakresie odprowadzania ścieków:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na obu analizowanych obszarach występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak

egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa, co dotyczyć będzie głównie pozostałych tu luk w zabudowie oraz terenów zieleni urządzonej (głównie na terenie nr 1). Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Ze względu na powierzchnię terenu, jego położenie w strefie śródmiejskiej oraz już jego obecną zabudowę zmiany te będą praktycznie niezauważalne w skali całego miasta, ale już likwidacja zieleni urządzonej na terenie nr 1 będzie miała wpływ na zaostrenie negatywnego wpływu topoklimatu miejskiego w tym rejonie. Nie przewiduje się zagrożenia związanego ze zjawiskiem niskiej emisji, gdyż zwykle zabudowa wielorodzinna i usługowa nie jest emitorem tego typu zanieczyszczeń.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi, składowiska odpadów, eksploatacja kopalin czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że oba analizowane tereny są już zurbanizowane i przekształcone.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Na analizowanych terenach nie występują jakiekolwiek gleby o charakterze rolniczym. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326), przekształcenie gleb klasy I-III na cele nierolnicze (poza obszarami miast) oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenach objętych planem nie występują gleby klasy III, na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż grunty takie na analizowanych terenach nie występują.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Na obu terenach części obszarów obecnie niezabudowanych np. parkingów, placów, ale także i zieleni urządzonej (głównie teren nr 1) będzie mogła zostać przekształcona na tereny o charakterze zabudowy wielorodzinnej, usługowej bądź mieszanej, jednak w pierwszej kolejności należy wskazać, że podobne przeznaczenia były wskazywane już w obowiązującym mpzp (tzn. nie były tam wskazane czy wydzielone tereny zieleni). Zabudowa wielorodzinna i usługowa jest immanentnym elementem zabudowy śródmiejskiej i jako taka zwykle nie powoduje znaczących oddziaływań, jednak niekorzystnym zjawiskiem może być ewentualna likwidacja istniejących na terenie nr 1 terenów zieleni urządzonej, w mniejszym stopniu proces może ten mieć również miejsce na terenie nr 2 (tu znajduje się tylko jeden niewielki trawnik z żywopłotem).

Reasumując na terenach objętym planem nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, jednak zmniejszeniu może ulec ilość zieleni urządzonej, co będzie miało niekorzystny wpływ na stan lokalnego topoklimatu, krajobraz i samopoczucie mieszkańców. Należy również zaznaczyć, że istniejące tereny zieleni urządzonej mogłyby zostać zabudowane na obu terenach (podobnie jak ma to miejsce w projekcie mpzp), gdyż nie były wykazywane w obowiązujących mpzp z lat poprzednich.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na obu analizowanych terenach nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną, gdyż położone są na zurbanizowanych terenach miejskich oraz brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych, nie przewiduje się więc zagrożenia dla tego elementów środowiska.

Tereny objęte planem nie pełnią funkcji krajowych i regionalnych korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków, gdyż położony są pośród istniejącej zabudowy. Realizacja nowej zabudowy nie zmieni tego stanu rzeczy, tereny te nie będą w dalszym ciągu dostępne dla możliwości przemieszczania się zwierząt.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na obu obszarach krajobraz może ulec zmianie, gdyż projekt planu wskazuje możliwość zabudowy istniejących luk, parkingów, dróg, terenów zieleni urządzonej. Jednak w ujęciu szerszym nie będą to zmiany o charakterze znaczącym, gdyż oba tereny znajdują się już w obrębie strefy krajobrazu śródmiejskiego. Niewątpliwie uzupełnienie zabudowy będzie miało pozytywny wpływ na terenie nr 2 po południowej stronie ul. M. Reja, gdzie stan krajobrazu jest obecnie fatalny. W przypadku terenu nr 1 natomiast likwidacja terenów zieleni będzie miała negatywny wpływ na krajobraz Osiedla Dworek. Mogą tu jednak wystąpić inne realizacje, które w sposób schludny zastąpią tereny zieleni urządzonej i w konsekwencji jakoś krajobrazu wzrośnie. Trendy te trudno jednoznacznie ocenić na etapie prognozy, kiedy brak bardziej szczegółowych danych. Generalnie w zapisach

projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, w tym m.in. linie zabudowy czy ustalenia dotyczące zabytków, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu. Prognozuje się, że zmiana w krajobrazie nastąpi, w większym stopniu na terenie nr 1, w mniejszym na terenie nr 2, nie będzie jednak ona miała w obu przypadkach charakteru znaczącego.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem znajdują się obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, oraz w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego. Obiekty te zostały ujęte zarówno w warstwie tekstowej, jak i na rysunku mpzp, nie przewiduje się więc ich zagrożenia.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu wprowadza możliwość realizacji funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej w ramach obszarów MU, MW, U oraz MW-U. Nie przewiduje się zagrożenia związanego ze zjawiskiem niskiej emisji, gdyż zwykle zabudowa wielorodzinna i usługowa nie jest emitorem tego typu zanieczyszczeń, a zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ma na analizowanym obszarze niewielką powierzchnię. Ze względu na niewielką powierzchnię nowych terenów do zabudowy oraz ich już istniejącą urbanizację nie przewiduje się wpływu na jakość powietrza. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, a zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zwykle w ogóle nie emituje jakichkolwiek znaczących zanieczyszczeń.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie. Na analizowanych terenach zabudowa już w dużej mierze istnieje i stanowi element zabudowy śródmiejskiej, w której podwyższony poziom hałasu jest stałym elementem. Projekt planu wprowadza możliwość

realizacji funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej w ramach obszarów MU, MW, U oraz MW-U w ramach uzupełnienia zabudowy. Przeważnie tego typu obiekty nie powodują znaczących emisji hałasu, nie przewiduje się więc znaczącego zagrożenia dla pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Projekt planu nie wprowadza nowych dróg wysokich klas technicznych, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odcągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza kompetencjami planowania przestrzennego. Jest to zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 777 ze zm.). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na możliwość realizacji zabudowy wielorodzinnej i usługowej nie przewiduje się znaczącego przyrostu produkowanych odpadów zarówno zważywszy na skalę terenów, jak i na jego obecnie już istniejąca zabudowę oraz przeznaczenia terenu. Dodatkowo wszelkie odpady będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem

potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w sieć teletechniczną:

- obsługa telekomunikacyjna z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;

w zakresie odprowadzania ścieków:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej

z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, lub;
- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej, lub;
- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących siłę wiatru oraz biogaz;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej, lub;
- urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących siłę wiatru oraz biogaz.

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- w projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie udokumentowanych złóż węgla kamiennego;
- uwzględniono występowanie obiektów zabytkowych;
- uwzględniono występowanie terenów chronionych akustycznie.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym obszarze, jak i na całym terenie miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 503) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto dwa obszary położone w centralnej części miasta Rybnik, w dzielnicy Śródmieście. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 705/ZLIII/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonach ulic Mikołaja Reja i Dworek (MPZP 65). Celem zmiany planu było dostosowanie zapisów mpzp do stanu faktycznego (m.in. wysokość bloków na Osiedlu Dworek), korekta nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz korekta układu drogowego (głównie wycofanie się z przebiegu dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdných). Na obu terenach obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2009 r. uchwalony dla całego Śródmieścia. Dodatkowo na terenie nr 1 na dwóch niewielkich fragmentach obowiązują mpzp z lat 2013 i 2022.

W przypadku terenu nr 1 w stosunku do mpzp z 2009 r. zmieniono znaczną część terenów MW,U na tereny stricte MW. Tereny istniejących usług w części zachodniej i wschodniej (przy ul. Św. Józefa i ul. Dworek) wskazano jako tereny U i MU. Zrezygnowano ze wskazania istniejących dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdných w centralnej części osiedla (w mpzp z 2009 r. były to drogi KDW i KDX). Na terenie objętym mpzp znajduje się szereg terenów zieleni urządzonej oraz teren boiska i placu zabawa. Elementy te nie były wykazywane zarówno w obowiązujących na tym terenie mpzp, jak i w obecnie sporządzanym projekcie mpzp, istnieje więc możliwość zmiany ich zagospodarowania np. poprzez zabudowę. Zieleń będzie tu chroniona tylko przez współczynnik powierzchni biologicznie czynnej wynoszący 15%.

W przypadku terenu nr 2 w mpzp z 2009 r. pojawiał się teren ZS – tereny zabudowy usługowej, usługowo-mieszanej i mieszkaniowej tworzące historyczny układ urbanistyczny miasta, który został zmieniony na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług. Ul. M. Reja oraz ul. Rynkowa zostały zmienione z ciągów pieszo-jezdných KDX na ulice KDD. Znajdujący się w części centralnej teren KDX zmieniono na teren MW-U, w rzeczywistości istnieje tu jednak droga stanowiąca połączenie Rynku i Placu Wolności.

Na obu terenach części obszarów obecnie niezabudowanych np. parkingów, placów, ale także i zieleni urządzonej (głównie teren nr 1) będą mogły zostać przekształcone na tereny o charakterze zabudowy wielorodzinnej, usługowej bądź mieszanej, jednak w pierwszej kolejności należy zauważyć, że podobne przeznaczenia były wskazywane już w obowiązującym mpzp, a jednocześnie zabudowa wielorodzinna i usługowa jest immanentnym elementem zabudowy śródmiejskiej i jako taka zwykle nie powoduje znaczących oddziaływań. Niekorzystnym zjawiskiem może być likwidacja istniejących na terenie nr 1 terenów zieleni urządzonej, w mniejszym stopniu proces może ten mieć również miejsce na terenie nr 2 (tu znajduje się tylko jeden niewielki trawnik z żywopłotem).

Na analizowanych terenach nie występują zjawiska powodziowe, ani osuwiskowe, brak jest tu również obszarów i terenów górniczych oraz małoobszarowych form ochrony przyrody. Zabytki zostały uwzględnione w projekcie mpzp. W związku z ustaleniami planu,

charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane zmianom (tereny już zurbanizowane, brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Niekorzystnym zjawiskiem może być likwidacja istniejących terenów zieleni urządzonej na obu obszarach, a stanowią one istotny element łagodzący topoklimat miejski. Tereny zieleni nie były uwzględnione również w obowiązujących mpzp.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami prawa.

Oba analizowane obszary położone są w centralnej części miasta Rybnik, w dzielnicy Śródmieście. Teren nr 1 obejmuje część Osiedla Dworek, granicę wschodnią stanowi ul. Dworek, granicę południową ul. Raciborska, granicę zachodnią ul. Św. Józefa, granicę północną ulica bez nazwy o charakterze drogi osiedlowej łącząca ul. Dworek i ul. Św. Józefa (w części wschodniej bez możliwości przejazdu, przejście tylko schodami). Powierzchnia tego terenu wynosi ok. 6,5 ha.

Teren nr 2 położony jest pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności. Granicę zachodnią stanowi Rynek i ul. Jana III Sobieskiego, granicę południową ul. Rynkowa, granicę wschodnią Plac Wolności, granica północna przebiega zaś po północnej stronie budynków usytuowanych wzdłuż ul. M. Reja. Powierzchnia terenu nr 2 wynosi ok. 1,4 ha.

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik w podłożu obu terenów występują piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych nierozdzielonych 2,5 – 20,0 m n.p. rzeki $p_z^f Q_{p4}^{Bt}$. Ze względu na istniejącą na obu terenach od lat intensywną zabudowę powierzchniowa budowa geologiczna została znacząco przekształcona. Na obu analizowanych terenach brak jest jakichkolwiek cieków, nawet w postaci najmniejszych rowów melioracyjnych, brak jest tu również wód stojących. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik na obu analizowanych terenach występuje użytkowy poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych związanych z rzeką Rudą, Nacyną i jej dopływami. Oba tereny są bardzo mocno przekształcone wieloletnimi procesami urbanizacyjnymi i niemal całkowicie zatarto się tu naturalne ukształtowanie terenu. Znajduje się tu szereg powierzchni zabudowanych, a także utwardzonych parkingami, placami, chodnikami itp. Teren nr 1 jest nachylony w kierunku wschodnim do doliny rzeki Nacyny, ale w wielu przypadkach nie jest to widoczne w terenie, ze względu na istniejącą zabudowę. Jedynie w rejonie ul. Raciborskiej spadek jest wyraźny i widoczny. Powierzchnia terenu nr 2 jest niemal całkowicie płaska. Na obu analizowanych obszarach nie występują gleby o charakterze rolniczym, w ewidencji gruntów wskazywano tu głównie tereny B – tereny mieszkaniowe, Bi – inne tereny zabudowane oraz drogi dr co jest zgodne ze stanem rzeczywistym.

Teren nr 1 obejmuje część Osiedla Dworek i jako taki jest w całości przekształcony i zabudowany, znajduje się w centralnej części miasta. Wzdłuż ul. Raciborskiej znajduje się

ciąg zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W części centralnej, północnej i południowo-wschodniej znajduje się właściwa część osiedla mieszkaniowego Dworek, składa się ona z dziesięciu punktowców liczących zwykle 10 pięter. Pomiędzy punktowcami pozostało kilka budynków jednorodzinnych, w których często prowadzona jest drobna działalność łącząca obie funkcje (np. dentysta, księgowość, sklep komputerowy). W części północno zachodniej znajduje się nieco większy kompleks usługowy złożony z czterech budynków, gdzie funkcjonuje sklep, apteka, krawiec, sklep wod-kan itp. W części południowo-zachodniej znajduje się Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Rybniku. W otoczeniu poszczególnych punktowców znajdują się strefy zieleni urządzonej, które stanowią istotny element osiedla i zostały dobrze zakomponowane (przynajmniej w otoczeniu punktowców oraz wzdłuż ciągów pieszo-jezdnych). Duża ilość niewielkich skwerów, zadrzewień, trawników i innych tego typu obiektów zieleni urządzonej sprawia dobre wrażenie, przynajmniej w okresie wegetacyjnym. Gorzej kwestia ta wygląda poza terenem pierwotnego osiedla Dworek, gdzie zieleni nie jest zbyt wiele. Roślinność budująca zielenią urządzonej nie posiada dużej wartości przyrodniczej, ale jak to już wspomniano posiada dużą wartość krajobrazową. Z drzew dominują tu wierzby, topole, klony, lipy i kasztanowce. Godne wymienienia jest kilka drzew: dwie lipy o większych rozmiarach rosnące w okolicy adresu ul. Dworek 11 (działka 991/139), szpaler kasztanowców rosnący przy drodze osiedlowej pomiędzy adresem ul. Dworek 13 i ul. Dworek 17 oraz szpaler lip wzdłuż ul. Dworek (na wschód od budynków ul. Dworek 19 i 21). Kasztanowce i lipy są młode wiekiem, ale stanowią istotny element upiększający krajobraz tej części osiedla oraz maskujący teren parkingów i zabudowy.

Teren nr 2 położony jest w centralnej części miasta, w strefie o charakterze śródmiejskim pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności. Budynki od strony frontowej wzdłuż Placu Wolności, ul. Rynkowej, Rynku i północnej stronie ul. M. Reja mają charakter pierzei. W południowej części ul. M. Reja znajduje się luka w zabudowie, która bardzo niekorzystnie wpływa na postrzeganie krajobrazu tej części miasta (wgląd na chaotyczną północną część wnętrza obszaru). Zieleni urządzonej na tym terenie jest niewiele, znajduje się tu tylko kilka trawników otoczonych żywopłotem w części południowej oraz kilka drzew ozdobnych wzdłuż pasażu przebiegającego pomiędzy Rynkiem, a Placem Wolności.

Na całym analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie stwierdzono występowania stanowisk gatunków roślin chronionych, ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, natomiast na obu terenach występują fragmenty zieleni urządzonej, choć pozbawione znaczącej wartości przyrodniczej, to jednak pełniące ważną funkcję krajobrazową i łagodzącą miejski topoklimat.

Na obu analizowanych obszarach nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych.

Analizowane tereny znajdują się poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków. W opracowaniu studialnym dotyczącym

korytarzy ekologicznych w województwie śląskim nie wskazywano na analizowanych terenach występowania korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, dla ptaków, jak również korytarza spójności. Nie wyznaczono na analizowanych terenach także korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju. Analizowane tereny nie pełnią funkcji lokalnych korytarzy ekologicznych, gdyż położone są pośród terenów zabudowanych i o charakterze miejskim. Na obszarze nr 1, wzdłuż ul. Raciborskiej znajdują się cztery budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na terenie nr 2 większość budynków położonych przy Rynku, przy ul. Rynkowej i ul. M. Reja również ujęta jest w GEZ. Dodatkowo jeden budynek (u. Rynek 7) jest ujęty w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego. Całość terenu nr 2 objęta jest również ochroną w ramach strefy ochrony konserwatorskiej.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, gdyż brak jest tu jakichkolwiek wód. Ewentualna zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo wielorodzinną i usługową wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanego obszaru oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji.

Na obu terenach części obszarów obecnie niezabudowanych np. parkingów, placów, ale także i zieleni urządzonej (głównie teren nr 1) będzie mogła zostać przekształcona na tereny o charakterze zabudowy wielorodzinnej, usługowej bądź mieszanej, jednak w pierwszej kolejności należy wskazać, że podobne przeznaczenia były wskazywane już w obowiązującym mpzp (tzn. nie były tam wskazane czy wydzielone tereny zieleni). Zabudowa wielorodzinna i usługowa jest immanentnym elementem zabudowy śródmiejskiej i jako taka zwykle nie powoduje znaczących oddziaływań, jednak niekorzystnym zjawiskiem może być ewentualna likwidacja istniejących na terenie nr 1 terenów zieleni urządzonej, w mniejszym stopniu proces może ten mieć również miejsce na terenie nr 2 (tu znajduje się tylko jeden niewielki trawnik z żywopłotem).

Reasumując na terenach objętym planem nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, jednak zmniejszeniu może ulec ilość zieleni urządzonej, co będzie miało niekorzystny wpływ na stan lokalnego topoklimatu, krajobraz i samopoczucie mieszkańców. Należy również zaznaczyć, że istniejące tereny zieleni urządzonej mogłyby zostać zabudowane na obu terenach (podobnie jak ma to miejsce w projekcie mpzp), gdyż nie były wykazywane w obowiązujących mpzp z lat poprzednich.

Na obu analizowanych terenach nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną, gdyż położone są na zurbanizowanych terenach miejskich oraz brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych, nie przewiduje się więc zagrożenia dla tego elementów środowiska.

Tereny objęte planem nie pełnią funkcji krajowych i regionalnych korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków, gdyż położony są pośród istniejącej zabudowy. Realizacja nowej zabudowy nie zmieni tego stanu rzeczy, tereny te nie będą w dalszym ciągu dostępne dla możliwości przemieszczania się zwierząt.

Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego, ani jakości powietrza. Na analizowanym obszarze nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;

Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;

Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;

Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;

Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Teren nr 1, ul. Dworek widok w kierunku północnym

Fot. 2 Ul. Raciborska, widok w kierunku zachodnim

Fot. 3 Ul. Raciborska, widok w kierunku wschodnim

Fot. 4 Ul. Św. Józefa, widok w kierunku północnym

Fot. 5 Niewielki teren zieleni i parking przy ul. Św. Józefa

Fot. 6 Tereny usług, a w tle punktowce, widok od strony ul. Św. Józefa

Fot. 7 Punktowce na Osiedlu Dworek, północna granica obszaru

Fot. 8 Centralna części osiedla

Fot. 10 Ciąg pieszo-jezdny w centralnej części osiedla

Fot. 9 Plac zabaw w centralnej części osiedla

Fot. 11 Parking od strony ul. Dworek

Fot. 12 Punktownce w południowo-wschodniej części osiedla

Fot. 13 Niewielki skwer naprzeciw centrum handlowego Plaza

Fot. 14 Ul. Dworek w części środkowej

Fot. 15 Ul. Dworek w części centralnej, widoczne dwie wyróżniające się lipy

Fot. 17 Szpaler lip od strony ul. Dworek

Fot. 16 Szpaler kasztanowców od strony ul. Dworek

Fot. 18 Teren nr 2, widok od strony Placu Wolności

Fot. 19 Ul. M. Reja, widok od strony wschodniej

Fot. 21 Widok na ul. Rynekową w kierunku zachodnim

Fot. 20 Teren nr 2, widok od strony południowo-wschodniej

Fot. 22 Połączenie centralnej części obszaru nr 2 z ul. Rynekową

Fot. 23 Ul. Rynekowa, widok w kierunku wschodnim

Fot. 24 Widok na budynki od strony Ryнку

Fot. 25 Północno-zachodnia część obszaru nr 2, ul. Jana III Sobieskiego łącząca się z Ryńkiem

Fot. 26 Widok na ul. M. Reja w kierunku wschodnim

Fot. 27 Luka w zabudowie przy ul. M. Reja

Fot. 29 Jak powyżej

Fot. 28 Jak powyżej

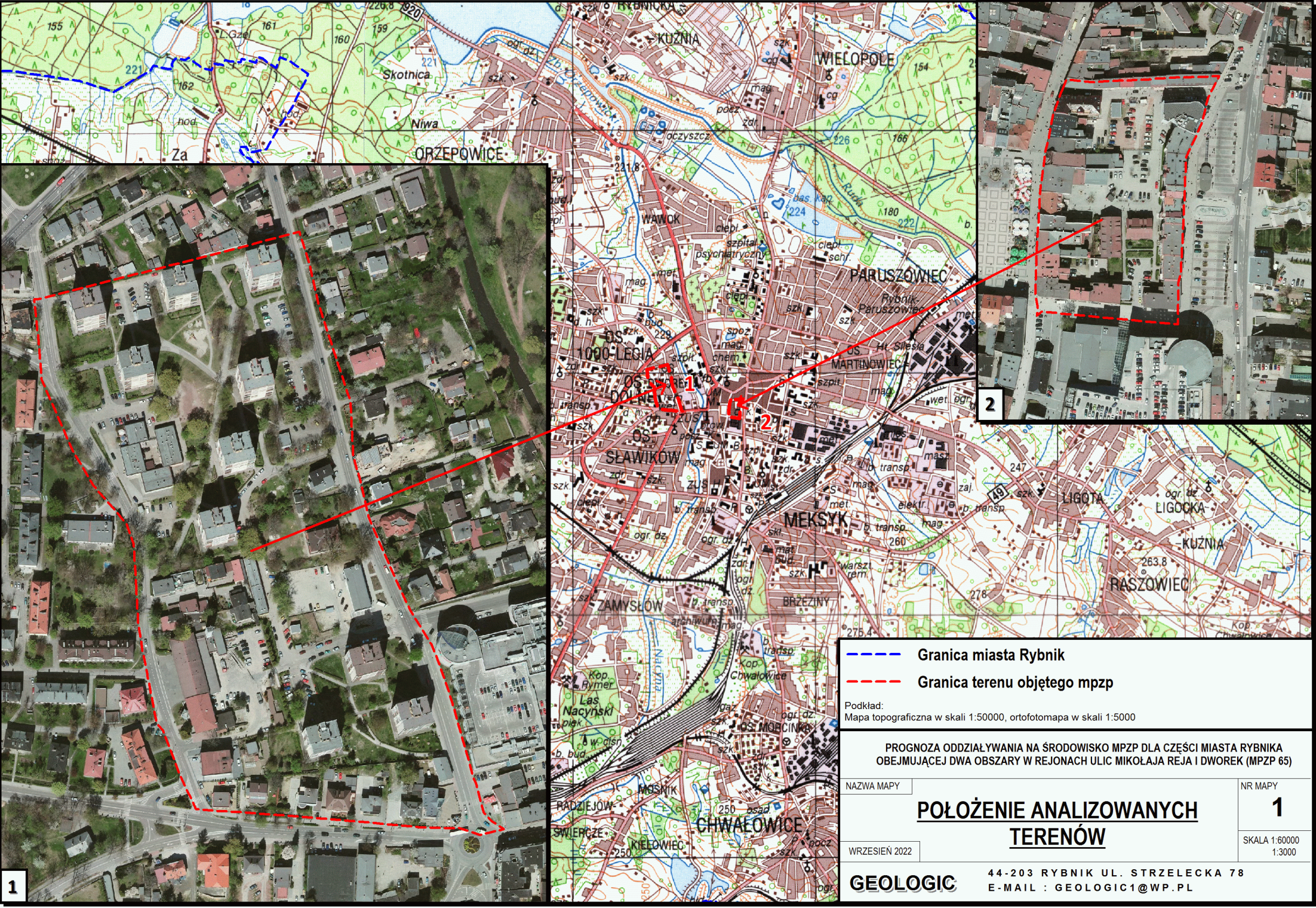
Fot. 30 Pasaż łączący Rynek z Placem Wolności na linii wschód - zachód

Fot. 31 Wnętrze południowej części obszaru nr 2, widok w kierunku południowym

Fot. 32 Wnętrze południowej części obszaru nr 2, widok w kierunku północnym

--- Granica miasta Rybnik
--- Granica terenu objętego mpzp

Podkład:
Mapa topograficzna w skali 1:50000, ortofotomapa w skali 1:5000

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBJĘTEJ DWOMA OBSZARAMI W REJONACH ULIC MIKOŁAJA REJA I DWOREK (MPZP 65)

NAZWA MAPY

NR MAPY

**POŁOŻENIE ANALIZOWANYCH
TERENÓW**

1
SKALA 1:60000
1:3000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

1